

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ

ЗБОРНИК РАДОВА
СА МЕЂУНАРОДНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ
АРХИВ, МЕДИЈИ И КУЛТУРА СЕЋАЊА
У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ
НОВИ САД, 29–30. ОКТОБАР 2014.

Нови Сад, 2014.

Б И Б Л И О Т Е К А

Посебна издања

За издавача

Бранимир Андрић, директор

Уредници

Мер Драгана Ђираковић, архивиста

Мер Мирослав Јаћимовић, архивиста

Уређивачки одбор

Проф. др Душко Радосављевић, Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић у Новом Саду, Проф. др Слободан Бјелица, Филозофски факултет у Новом Саду, Milovan Pissari, PhD, Италија, Мирко Себић, часопис за савремену културу Нова мисао, мер Мирослав Јаћимовић, мер Драгана Ђираковић, Архив Војводине, Нови Сад

ISBN 978-86-80017-32-7

Архив Војводине је организовао Међународну конференцију **Архив, медији и култура сећања у Првом светском рату** која је одржана 29–30. октобра 2014. у Новом Саду. Организацију Међународне конференције и штампање *Зборника радова* са Конференције, омогућили су Министарство културе и јавног информисања Републике Србије и Секретаријат за културу и јавно информисање АП Војводине.

© Copyright: 2014, Архив Војводине

Кире Филов/Kire Filov	135
Македонски идентитет у Првом светском рату	135
Macedonian Identity in the First World War.....	135
Јован П. Поповић/Jovan P. Popović	144
Први светски рат у мемоарској грађи, епској поезији и дневној штампи.....	144
First World War Painted with Memoirs, Epic Poetry and Daily Press	162
Мирослав Јаћимовић/Miroslav Jaćimović	164
Цивилна безбедност и Команда у Петроварадину 1914–1916.	164
Civil Safety and Command in Petrovaradin (1914–1916)	176
Милован Писари/Milovan Pisarri	178
Прилог историји Првог светског рата из женског угла	178
Enclosure to History of the First World War from Female Perspective.....	188
Лела Вујошевић/Lela Vujošević	189
Сукоб између слободе и тираније	189
Conflict between Freedom and Tyranny	211
Рамиза Смајић/Ramiza Smajić	212
Искушења svakodnevice у периоду Првог свјетског рата – искуства муhadžира	212
Challenges of Everyday Life in the Period of the First World War	
– Muhajirs' Experience	224
Мезеи Жужана/Mezei Žužana	225
Народности у јужној Мађарској, и списи који се тичу	
Југословенског покрета – грађа из збирке Varia у Архиву Војводине.....	225
Nationalities in South Hungary and Records Related to the	
Yugoslav Movement – Records from Fond Varia in Archives of Vojvodina.....	241
Слободан Бјелица/ Slobodan Bjelica	242
Страдање Срба у Срему 1914.	242
Atrocities against Serbs in Srem in 1914	251
Љубомир Степанов/Ljubomir Stepanov	252
Арадска тврђава – логор за интерниране Србе током Првог светског рата	252
Arad Fortress – Camp for Interned Serbs during the First World War	266
Ђордано Мерлико, Марија Форнари	
/Giordano Merlicco, Maria Fornari	267
Сарајевски атентат: погледи из Италије	267
The Sarajevo Assassination: Views from Italy.....	267
Љиљана Бубњевић/Ljiljana Bubnjević	278
Прилог из архивске грађе Архива Војводине поводом Сарајевског атентата.....	278
Enclosure from the Records of Archives of Vojvodina	
on the Occasion of Sarajevo Assassination.....	290

Kire Filov, MA

University "Goce Delcev", Stip, Republic of Macedonia

kire.filov@ugd.edu.mk

MACEDONIAN IDENTITY IN FIRST WORLD WAR

Resume

The so-called "Macedonian question" in Balkan scientific and political circles is mentioned since the time of the Ottoman Empire. Macedonian question is actually a question about the identity of the Macedonian people.

During the Balkan wars, Macedonia and Macedonians were used as an excuse before the great powers, as liberation of "brotherly Christian people", but Macedonia actually got new owners, this time in the face of their "brotherly Christian" neighbors. After the Balkan wars, Macedonia was divided between allied Balkan states, Bulgaria, Serbia, Greece and a small part went to newly formed Albania. Aegean Macedonia, the largest part of Macedonia, went to Greece, Pirin Macedonia to Bulgaria, and Vardar Macedonia to Serbia.

After the treaty in Bucharest, each of them (Bulgaria, Greece and Serbia), started mass assimilation of Macedonian people.

Macedonian emigration and some foreign politicians and diplomats started a campaign to resolve the Macedonian question, and this means Macedonian independent state, free and independent Macedonian people. Some of foreign diplomats saw the mistake that they made in Bucharest.

Macedonian colony in St. Petersburg was vociferously in favor of the proper resolution of the Macedonian question. They sent a Memorandum to the Russian government, to the governments of Balkan states... The foreign diplomat, René Picard, claimed that "The autonomy of Macedonia exists; there was and always will be Macedonia and Macedonian spirit..."¹

---

¹ *Les Archives du Ministère des affaires étrangères (Paris) Guerre 1914-1918, Balkans, Dossier generalem pp. 138-165*

Macedonia and Macedonian people were most exposed to military actions during the war. Macedonian front, or Salonica front was open in 1916, and until the end of the war, Macedonia was a battlefield for both sides. The Macedonian people experienced all the horrors of war. Macedonian Revolutionary Organization took part in the war in order to protect the innocent civilians.

IMRO and the Macedonian emigration issued memorandums, resolutions, letters, etc. trying to convince the leaders of the Great Powers to reconsider the decision about Macedonia and its independence, trying to keep the Macedonian identity unified.

Key words: Macedonia, IMRO, World War I, Great Powers, Bulgaria, Serbia, Greece.